

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta:

8 kr. če se tiska enkrat,
12 " " " dvakrat,
15 " " " trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvu (administracija) in ekspedicijska na velikem trgu h. št. 9, II. nadstropje.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za pol leta . . . 5 " —
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na velikem trgu h. št. 9, v II. nadstropji.

Izhaja po trikrat na teden in sicer: v torek, četrtek in soboto.

Rojaki!

Naši kandidatje za mesta in trge, ki volijo 12. t. m., so:

1. Za Ljubljano: gospoda **Peter Graselli**, mestni župan, in **dr. Alfons Mošé**, advokat.
2. Za Kranj in Loko: gosp. **Anton Detela**, grajščak.
3. Za Kamnik, Tržič in Radolico: gosp. **dr. Maks Samec**, župan Kamniški.
4. Za Idrijo: gosp. **vitez Jožef Schneid**, c. kr. vladni svetovalec v pokoji in grajščak.
5. Za Postojno, Lož in Vrhniko: gosp. **dr. Hinko Dolenc**, c. kr. adjunkt.
6. Za Novomesto, Krško, Kostanjevico, Metliko, Černomelj in Višnjo goro: prečast. gosp. **Peter Urh**, prošt v Novomestu.
7. Za Kočevje in Ribnico po dogovoru med volilci Kočevskimi in Ribniškimi: gosp. **Jožef Braune**, župan Kočevski.

Centralni narodni volilni odbor.

Volilcem v spodbudo.

Centralni narodni volilni odbor je v četrtek dovršil svojo nalogo ter določil kandidate, ki jih priporoča mestom in trgom. Naloga njegova je bila jako težavna, ker so se sim ter tje pokazale silne zapreke in je bilo treba vprav navajati jako nasprotna nasveta in mnenja. Odbor jih je rešil, kakor je najbolje vedel in znal ter je imel v prvi vrsti pred očmi glavno vprašanje: Na kateri strani je dejanska večina volilcev? Tudi zdaj ne bo vsem vse po volji, toda star pregovor pravi, da še Bog vsem ne more vstreči.

Glavno naše načelo gledé volilnega gibanja je bilo, reč toliko časa pustiti v miru, dokler se sama ne sčisti, da bi se duhovi ne razburjali po nepotrebnem. Zato nismo objavljali nobenih poročil o nameravanih kandidatih, da bi se ne pričel kak prepir in neprijetno prič-

kanje po časnikih. Še le ko se je „Narod“ oglašil za nekatere kandidate morali smo tudi mi spregovoriti, da bi iz našega molčanja ne bili sodili, kakor da smo z vsem zadovoljni, dasiravno nam je bilo nasprotovanje volilcev znano. Zdaj je reč dovršena, imenik je so-stavljen in zopet se hočemo vrniti k svojemu prvemu sklepu, ter se ogibati vsakateri polemike. „Naj volitve izpadejo tako ali tako“, piše nam neki prijatelj, „želim, da bi naši listi o agitaciji ne pisarili“. Tej želji hočemo odkritosrečno vstreči in tudi svoje prijatelje in dopisovalce prosimo, naj se v svojih poročilih ozirajo na to našo željo; nikdo naj nam ne očita, da smo dali naj manjšo priliko k kaki neljubi polemiki (pričkanju) po slovenskih listih.

Uni dan smo objavili dr. Tonkličjevo pismo, ki razpravlja vladno mnenje o volitvah in o stališču njenih organov, t. j. vladnikov. Na-

slanjaje se na izjavo ministrovo pisali smo, da naj se vladniki in profesorji ne volijo. Tega nismo storili iz kake mržnje do vladniškega stanu, ampak edino le zaradi tega, ker je za vladnike silno težavno vstrezati na obe strani, in pridejo kot ljudski zastopniki lahko v velike zadrege, na eno ali drugo stran, ako-ravno pripadajo k stranki, ki je v soglasju z vladnimi nameni. Tudi „Slov. Narod“ je bil v prejšnjih časih enakih misel in volilni odbor je imel pri izbiranju kandidatov to načelo pred očmi, in naj marljivejši vladniki sami pripoznavajo, da je silno težko za vladnega služabnika biti ob enem ljudski zastopnik. In vendar odbor za Postojno, Lož in Vrhniko kot kandidata priporoča vladnika, ker so se pokazale take razmere, da se mu je zdel kandidat naj primernejši, in da so si ga izbrali tudi volilci sami. Upati je, da bomo s tem kandidatom podrli nasprotnika, ki vse žile na-

Listek.

Pot na Venero.

(Konec.)

Torej le proč s tega kraja, saj se še znava ubiti, če kam nerodno stopiva. — Toda kam? — Zopet na zmerni pas, ker solnce po več dni ne zahaja, ali na polutnik pogreti si otrpnele kosti, ali na jug sovet na one velikanske vršace? — Ne, tega nočeva več, imava že dovolj vseh razgledov združenih z raznimi zaprekami. Pojdiva raje iskat Venerinih prebivalcev, zalih daničarjev, jih bodeva že staknila, če imajo le kaj mesa na sebi, ali če so sploh občutni našim peterim čutom; kajti kdo ve, li pač ne zahtevajo drugi svetovi tudi druge, da še več čutov, kakor naša zemlja?

Dobro, da na vsak način izvrstno bi bilo, ko bi jim prišla na sled, bi vsaj vstregla strastni radevednosti, katero zadovoliti si poskušava že toliko let — ves človeški rod.

Za naji dva bi bilo to še posebno pripravno, ker bi naji daničarji saj malo natančneje podučili o tem, kar sva le površno vidila.

In naposled bi tudi dobro došla ondotnim prebivalcem samim, ko bi jim razjasnila razmere onega svetlega planeta, ki jih po noči tako žareče gleda z jasnega neba.

Da, vse to bi bilo lepo in dobro, ko bi le šlo. Toda Bog je, ko je vstvarjal svetove, postavil med zemljo in nebeška telesa velikanska brezna vsa čez milijone milj prese-gajoča, ob enem pa naredil človeka tako majh-nega po telesu in tako skromnega na duši, da mu je za večno zaprl most, kateri naj bi ve-zal razne svetovne prebivalce med seboj. Dovolil mu je sicer, da pogleda te lepe svetove v vsi svoji krasoti, a vstopa v te dežele mu ni dovolil. — Zakaj? tega pač ne smemo vprašati, mi, ki smo hlapci njegovi. Morda je hotel s tem nekako kaznovati neredno ra-dovednost človeško, čes spoznavaj najpopreje sebe in svojega bližnjega, pa se boš prepričal, da je to breme že dovolj težko za tvoja pleča . . . Kdo ve?

In res! Zakaj naj bi se tudi brigali za prebivalce, ki so tako daleč od nas, da si niti predstavljati ne moremo, ko se vendar tako malo menimo za svoje najbližnje sosede, da

še celo ne poznamo vsih, ki z nami vred stanujejo v eni hiši! Da, koliko časa že se vozimo po svetovnem morji na eni in isti ladiji — zemlji, z našimi sosedi, pa se nam komaj vredno zdi vprašati, kdo so pač ti sosede, s katerimi skupaj potujemo; nasproti pa bi vsi radi vedeli, kaki so mornarji na onih daljnih nebeških ladjah, ki v strašanski daljavi od nas režejo zračne valove. Pač narobe svet!

„Toda, ker je v astronomični vědi ostala tukaj prazna luknja, skušala jo je zamašiti — domišljija. Ako mi je nemogoče gledati daničarjev iz obličja v obličje, si jih pa hočem po svoje predstavljati, mislili so si nekateri astro-nomi, in med njimi celo slavni Kopernik. Ne dá se sicer tajiti, da se je pri tej smelosti marsikatera dobra ideja izrekla, a večinoma so taki poskusi le igrače, ne dosti manj smeš-ne, kot otroške sanje o zlatih gradovih.

Da se da nekoliko sklepati iz klimatičnih razmer na čudno naravo planetovih prebivalcev, bode vsak rad priznal, ki ve, kaka razlika je že na zemlji med Laplandcem in zamorecem, — a da bi se iz tega kar meni nič tebi nič določiti dala postava prebivalcev, ki po mnenji

penja, da bi Postojno ohranil nemškutarskemu taboru. Gré pa za izvolitev med Slovencem in nemčurjem, zlasti takim, ki ga že poznamo, moramo vendar pred za Slovence biti, če tudi vradnika, kakor za nemškutarja.

Ravno to velja tudi o drugih od volilnega odbora priporočenih kandidatih. Naj volilec enako srečno kakor volilni odbor premagajo pomisleke, naj se po odborovem zgledu med seboj zedinijo, da bomo mogli iz vseh krajev poročati: Od narodnega volilnega odbora nasvetovani kandidat je zmagal!

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. junija.

Avstrijske dežele.

Iz deželnega zbora Spodnje-Avstrijskega. Poslanec Dienstl nasvetuje, naj se sestavi posebna komisija 15 udov, iz vsake skupine po 2, drugih pa iz vsega zbora, da se posvetuje, kako vpliva šolska novela 2. maja 1883 na blagor ljudstva na Spodnje-Avstrijskem. Volitev bode v prihodnji seji. Poslanec Schlechter poroča v imenu gospodarskega odseka o uzrokih, da so stroški za najdenišnico čedalje večji, odbor nasvetuje razna pota, po katerih bi se tu in tam kaj privarovalo, določuje tudi, koliko da ima najdenišnica tirjati od zasebnikov, ki so zmožni plačevati iz deželnih zavodov ali občin, namreč do desetega leta 560 gld., do šestega leta 325 gld. — Razreši se potem več računskih sklepov raznih odsekov. Daljši razgovor je bil o prisilnem vpeljevanju zavarovanja zoper točo; sprejet je bil nasvet poslanca Dumbé, ki pravi, da ne gre pred vpeljevanje splošnega zavarovanja, dokler dežela ne napravi posebnega zavoda za to. — Privoli se tudi nekaterim občinam, da smejo pobirati pri hišnem davku še posebne doklade. Za tem je bila prihodnja seja naznanjena na petek 8. t. m.

Z Dunaja. Postava, vsled katere se imajo kaznovati osebe, ki poškodujejo zemljišča in poslopja, katera imajo prodana biti na dražbi, je vže potrjena in v nemškem jeziku razglašena.

V Peštu so zborovali poslanci hrvaški, ogerski in reški ter se posvetovali o pršanji: **Čegava bode Reka?** Govorilo se je mnogo, a sklenilo nič, ker nikdo ni hotel odjenjati. Tedaj Reka je „nullius et omnium“ kakor pred.

necega astronoma na Jupitru ali Saturnu 10 do 15krat presegala velikost naših slonov, to je pa kolikor nedokazano, toliko smešno. — Na Veneri bi torej ljudje bili nam glede visokosti močno podobni. A ne tako po obrazu in po duhu; kajti kar se zadnjega tiče, meni Fontenelle, so daničarji strašno grdi, kakor črni škrteljni, zraven pa poskočni in veseli, in vsi brez izjeme zaljubljeni noter do ušes v svoje umazane gospodične. Zato se pa tudi ondi o sami ljubezni šepče, in vsi dnevi prežive v samih veselicah in plesih, kjer se ne pogreša izborna godba in deklamacija ljubeznjivih pesmi, katere je slednji orgljareček skoval na svojo izvoljeno polovico.

Se ve da pri takem poskočnem življenji še niti misliti ni, da bi se ondi gojila kaka resna véda, saj se jim še celo časnikov ne ljubi brati tim zaljubljenim golobčkom. Zastonj bi bil torej pri njih vsak poskus kakega sporazumljenja, ko bi bili tudi nam veliko bližji na pr. tako, kakor nam je luna, in bi velikansk iz bliščečih zreal sestavljeni pravokotni trikot tudi zapaziti mogli na naši zemlji, kakoršnega je v načrtu podal nek večš geometer astrono-

Vnanje države.

V Moskvi je bila 7. junija slovesno posvečena cerkev Božjega Izveličarja, navzoča je bila vsa carska obitelj, tuji knezi in poročniki. Svečanost je bila končana ob 2. uri popoldne. Car je dal revežem v Moskvi 50.000 rubeljev. — Črnogorski knez je podelil Katkovu Danilov red prve vrste.

Iz Berolina. Pruska vlada je nekaj prijenjala v verskih postavah, dolžnost za razglašenje je odpravila, pridržala si je pravico ugovaranja pri nekaterih nameščenjih. Duhovni zopet smejo sv. mašo brati, in cerkvena opravila izvrševati, za to se jim v prihodnje ne bode bati kazni. Vladni predlog se bode baje izročil posebnemu odseku.

S Francoskega. V seji starašinstva so se zopet razgovarjali o verskih šolskih bukvah. Broglie je stavil vprašanje do ministra, kako se te bukve vjemajo z njegovim obetom, da hoče varovati neutralnost (nobenostanstvo) pouka. — Ministerski predsednik je odgovoril tako lisiče prekanjeno, da nam je pokazal plašč, s katerim se pokrivajo kulturnoborski državniki pred ljudmi, ki nočejo dalje misliti. Ferry je namreč rekel, da se vlada le brani zoper sovražnike, ki vnmajo verske strasti, ker boj zoper verske bukve je bolj političen, kakor verski. Vlada ni verolomna, ker je obljubila le versko neutralnost, a ne modroslovne ali politične. Moralen pouk v šoli obsega moralne nauke, splošne vsem verskim spoznanjem. — Z Vatikanom hočemo živeti v lepi zastopnosti, a tisti, zoper katere se bojujemo, so nasprotniki konkaridatu. — On dalje obeta, da bodo tisti, ki rogovilijo zoper šolske knjige, zopet kaznovani; sicer pa hoče on šolske bukve na novi pregledati, in potem še le vpeljati. — Poslanec Chesnelong s tem odgovorom ni bil zadovoljen, on ostaja pri tem, da so knjige zoper neutralnost. Navede potem mnogo rekov iz teh učnih knjig (spisala Bert in Compayre) da dokaže, kako je kongregacija v Rimu prav imela, ko je prepovedala te bukve. Poslednjič ugovarja zoper zatiranje vesti. Baragnon je nasvetoval, naj senat protestuje zoper ta verolom o verski neutralnosti; a vladi je obveljalo spodbiti ta nasvet s 175 zoper 78 glasov.

Iz Pariza. Poslaniška zbornica hoče tudi sodništvo po svoje prestrojiti. Pred vsem važen je člen 12., ki določuje, da se ima v treh mesecih vse sodnijsko osebje na novo umestiti, da se odstranijo osebe, katere niso vdane vladajoči sistemi. Ta § so sprejeli tudi s 329 glasovi zoper 139. Kakor brž veljavo zadobi, je pokopana vsa svoboda, ker brez dvombe bodo poklicani le vladini prijatelji in sluge frajmavrerjev, ki sedaj vladajo na Fran-

coskem. Zoper ta § so bili radikaleci, pa tudi desnica, a vendar brez uspeha. Ob enem je bil sprejet tudi pristavek Raspail'a s 404 glasovi, vsled tega so ob službo vsi sodniki, ki so ob Napoleonovem času bili pri namešani komisiji (commissions mixtes). Sicer je le pet takih sodnikov, a trije so udje pozivnega soda, po postavi bi ta ne imel biti prestrojen, a zaradi teh treh bode tudi mogel biti. Vidi se, kako so ti ljudje prekanjeni in si vse dobro prevdario.

Iz Berna. V kantonu Bernskem so 3. t. m. pri ljudskem glasovanju z večino dveh tretjin glasovali za revizijo ustave. Sedanja ustava v Bernu je še od l. 1846 in je že tu in tam bila prenavarjena. Že l. 1878 so hotli vpeljati novo ustavo, a tačas se večini ni zdel za to primeren čas.

Izvirni dopisi.

Iz Novega mesta, 6. junija. — Ne spominjamo se, da bi povodom volitev v deželni zbor, zaradi kandidatov, katere imajo voliti mesta in trgi, — bilo toliko ugibanja in razpore, kakor letos. Centralni volilni odbor v Ljubljani misli je dobro in priporočal volilnim pododborom vsacega kraja po dva kandidata. Za tukajšno mesto, potem za Krško, Kostanjevico, Metliko, Černomelj naglašana sta kandidatom gospoda: prošt Peter Urh in profesor Fr. Šuklje. V posvetovanje, katerega izmed teh gospodov bi postavili kandidatom, sklical se je shod volilcev v tukajšnjo čitalnico. Volilcev prišlo je in sicer meščanov v precejšnjem številu in misel vseh je bila izbrati si gosp. Urha. Predno se je pa zborovanje oficijelno pričelo, sprožila se je misel, naj se shod preloži na drugi dan in sicer v mestno dvorano, kjer je tam neutralen prostor. Ta nasvet se je sprejel in naš v vsakem oziru spoštovani gospod župan Kmetič je dvorano v ta namen blagovoljno prepustil.

Drugi dan snidejo se volilec večidel meščanov v mestni dvorani in bil je tako rekoč enoglasno izvoljen za kandidata gospod prošt Urh, samo 5 volilcev nemeščanov glasovalo je za gosp. Šukljeja. Zakaj neki je bil enoglasno postavljen g. Urh? Morebiti zato ker je duhovnik? Ne — ker v takem položaji ni ravno stan merodajna reč; ampak zato ker je gospod poštenjak, naše in kmetske razmere popolnoma pozna in se drži gesla: „Vse za vero, dom in

mom in sploh vsem ljudem v prevdarek, bi se li v tem ne moglo sporazumovati se s planetovci; zastonj, pravim, bi bilo vse prizadevanje, kajti oni bi se pač malo brigali za znamenja na nebu, morda bi jih v svoji omahljivosti ne zapazili, še manj pa bi odgovorili z drugimi znamenji, saj vemo, kaj zaljubljeni ljudje znajo, in kako omejen je pri takih prikaznih krog človeškega mišljenja . . .

Da so take in enake sodbe o svetovnih prebivalcih brez vednostne podlage, ampak samo puhli izrastki prenapete domišljije, mi ni treba še posebno omenjati, dovelj da pogledamo v knjigo kakega družega takega modrijana, pa se precej prepričamo, da ta zopet popolnem drugače misli o njih

Če so po mnenji omenjenega zvezdoznanca daničarji zaostali v vsakem obziru izvzemši poezije za nami, trdi nasprotno Huygens, da morajo ondi na prisolnčnicah biti veliko razumnejši ljudje od nas; kajti kakor vemo, tako modruje ta učenjak, raste z vročino živahnost, dušna in telesna, z živahnostjo pa vspesneše razvijanje prirojenih moči. Zato morajo biti na Veneri vsled hujše vročine tudi

bistrejši ljudje, in gotovo so torej v marsikaterem obziru prekosili že nas zemljane, če ne drugje pa vsaj v zvezdoznanstvu, kajti da bi astronomov ne bilo na planetih, na tem še nobeden astronom ne dvomi ne, ki sploh kaj misli o prebivalcih, — Kaj ne, kako očitno nasprotje je med tema dvema podmenama! Kateri ima torej prav? — Nobeden — prvo je tako izmišljeno, da se mora smatrati bolj za šalo nego za resnico, drugo pa je skušniji tako nasprotno, da se kar lahko ovrže z vprašanjem, kako to, da niso Afrikaneci najbolj premeden narod na celem svetu, saj jih vendar ondi solnce najbolj pripeka. Po tej podmeni bi nadalje čepeli v Merkurju sami učenjaki, Neptun pa bi bila velikanska norišnica, kamor je Bog precej pri vstvarjenji zaprl vse svetovne norce. Kake čudne posledice!

In, ali se res ne da ničesar sklepati o planetovcih? Bode li to vprašanje ostalo nerešeno? Take misli se vzbujajo vedno na novo v nas, kedar gledamo jasne večere na lepe in kakor nas véda uči, jako prostorne svetove. In pri teh mislih se čutimo nekako osamljene, zapuščene. — V vseh teh neštetih svetovih

cesarja". Mi ne trdimo, da ni gosp. Šuklje učen mož, govornik in spreten za deželnega poslanca; ali za naše razmere ni, nima še popolno našega zaupanja in simpatije. Gospod Šuklje ugaja bolj liberalno-mislečim mladim gospodom, pri njem se nahaja misel, če smo ga prav razumeli, da za deželni zbor ni treba naglašati gesla za vero, ker se v deželnem zboru za-njo ne bojujejo in tudi bojevati ni potreba. Gospod Šuklje je mogoče dober kristjan, ali mi tega ne vemo. Po naših mislih pa, če ni potreba povdarjati gesla za vero, volimo danes ali jutri tudi kakega krivonosnatega juda za deželni zbor, da bo le narodnjak, saj kakor latinec pravi: *variatio delectat*.

Po nedelji sklical je tudi gospod Šuklje v mestno dvorano svoje volilce. Prišlo je nekoliko somišljenikov raznega stanu, tudi nevolilci so se vtihotapili in čuda, skoraj vsi novomeški nemškutarji, noter do zadnjega Hof Janeza. Da, prišli so celó nemčurji, ki v skupini za mesta in trge ne volijo. Meščane zastopala je edina oseba, nekega trgovca iz renegatskega nasprotnega tabora. Gosp. Šuklje je tej množici, ktero so njegovi prijatelji pribobnali, svoj program razvil in bil je, se vé da, per acclamationem izvoljen in proglašen za kandidata Novomesta itd.

Da so taki volilci gosp. Šukljeja, je gola resnica. Taki gospodi pa nam meščanom kandidatov ne bodo postavljali, če hočejo gosp. Šukljeja imeti, prosto jim, naj ga volijo; vsaj voliti ga bodo mogli tisti, kateri imajo pravico *). — Samo o sebi je tedaj umevno, da ostane le tisti naš kandidat, za ktereja je večina meščanov, kateri med nami prebiva in kateri naše razmere dobro pozna in to je: gospod prošt Urh.

V razméri med gosp. Urh-om in gosp. Šuklje-jem ne poznamo nikake volilne discipline. Volilni centralni odbor naj ukrene tedaj, kar hoče, mi gosp. Šukljeja volili ne bomo. Naj se telegrafuje iz Krškega ali popisuje, da druga kandidatura — ko za g. Šukljeja, je nemogoča, mi se ne vstrašimo, ker vemo jako dobro, da bode dosti volilcev g. Urha izbralo.

*) Tukaj omenimo, da so bili nevolilci opozorjeni dvorano zapustiti, nekateri so šli in zopet nazaj prišli in drugi ostali. Pis.

naj bi torej vladovala tužna smrt, le jeden sam in neznaten otok v večnem morji, le naša zemlja edina diha življenje?

Kaj nas sili k tej trditvi? Ali ne bi se moglo per analogiam veliko ložje sklepati na prebivalce v planetih; ako je na naših tleh vse polno novega življenja, ako je mrtva kapljica z drobnogledom zakrojena cel planet drobnim živalicam, živim jajčkom, ako je živ vsak pesek pod našimi nogami, in je tako rekoč naša zemlja sama eno samo-celotno življenje, kako to, da bi bili mični in prostornejši svetovi v vesmiru brez življenja, zakaj naj bi bili ravno ti mrtvi grobovi?

Ali nam ne usiljuje ravno Jupiter s štirimi svojimi meseci, in Saturn s krasnim svojim obročem in s sedmimi okoli njega plesočimi trabanti misli, da so najbrže tudi ondi ljudje, koje zanima naravna krasota, in za ktere je Bog po svoje oskrbel, da se radujejo življenja? In ako vsled klimatičnih razmer ne morejo živeti ljudje naše korenine, ali je bilo Bogu morda nemogoče vstvariti telo priležno kraju? In če na Merkurju in Veneri ne morejo vživati naša zelišča, kaj nam nasprotuje, da si ne moremo misliti ondi ljudi, ki žive na

Ko bi bil kandidatom postavljen dr. Papež, ne branili bi se ga, ali zarad Šukljeja Vas pa prosimo, ne vsilujte ga nam.

Zmaga je naša.

Konečno naj tudi Vam, gospod vrednik, nekaj povemo. V tukajšnji čitalnici, kakor menda tudi drugej, nahaja se tudi Vaš cenjeni list. Ker je bilo v predzadnji številki „Slovenec“ omenjeno, kako se je vršila tukaj procesija sv. Rešnjega Telesa in se odgojitelji mladine pokazali, je neki gospod odgojitelj na to jezo, ker se nahaja v čitalnici „Slovenec“, iz čitalniškega društva izstopil. Vemo gospod vrednik, da je Vam in Vašim čitateljem žal, da ne povemo imena tega narodnjaka, ker zasluži gotovo kak spominek. Mi ga zamečimo samo iz tega vzroka, ker menimo, da se bode odslej v kazini, kjer že dolgo poskuša, „takta“ učil. Taki so ti „možje“!

Meščan — ne duhoven.

Križev pri Kostanjevici. Dolgo časa že razburja tukajšne duhove ob Krki že več tednov trajajoča preiskava zoper nekatere župane. Zarad kuge l. 1879 in 1880 bila je ob tukajšnji Hrvatski meji postavljena straža, ktero so izplačevali iz državne blagajnice. Skoraj tri leta bilo je vse mirno, kakor je vse šlo v najlepšem redu. Kar naenkrat pred nekimi tedni napoči glas, da se zoper enega županov, ki so imeli opraviti s se stražo prične preiskava; zaslišanih je bilo prič baje več stotin. Ni še končana preiskava zoper enega, že poči glas zoper drugega. Baje so obdrževali od države izplačani denar za se, ali obračali ga v namene, kamor ne bi ga smeli obračati, ali tudi denar dajali stražnikom naprej na ta račun, in pri ti priliki računali si visoke obresti.

Govori se dalje tudi še o drugih, da pridejo za temi na š. Da je bila reč tako dolgo tiha, in da je še le zdaj prišla na dan, je bilo zopet posebno sovraštvo, ki je vse sprožilo. Vse je zdaj radovedno, kaj se bode iz tega speklo, in kaj k temu poreče državni pravdnik, bode li zatožbe sprejel ali ne, in kaj se bode skuhalo? Naj že bode eno ali drugo, sodnijski preiskavi nočemo predsegati; v svojem času vam hočem poročati natančneje; a vsakako je ta reč žalostno znamenje korup-

cije, ki je začela segati že v tako nizke kroge.

„Slovenec“, si začel k nam prihajati naenkrat jako neredno; kar zaostane nam katera številka in še le čez teden dni, ko so druge že došle vmes, primahajo zaostale za njimi. Viditi je, kakor da bi nekatere posredne pošte nalašč nagajale slovenskemu katoliškemu listu, zakaj dunajski nemški listi nam redno dohajajo. Tako imamo že sitnosti, ker imamo na pošto v Kostanjevico skoraj celo uro in še takrat se list ne dobi. Dvakrat se je tukajšno občinstvo obrnilo do sl. poštne direkcije v Trstu, naj nam dovoli pošto, kar bi bilo jako lahko, ker ta pošta memo nas ravno pred nosom vozi v Kostanjevico, in ne bi zamudila 10 minut več, ko bi tod šla skoz našo vas, toda zabada vo.

Marsikateri vinotržec trpel je že znatno škodo, ker je pismo prepozno prišlo v njegove roke, da ne spominjamo drugih neprilik, ki jih ima velik okraj, ki močno z vinom tržuje, z oddaljeno pošto; le nam se ta dobrot, važna gotovo še posebno za naš kraj, konsekvntno odreka, ko imajo vendar drugi veliko manjši in neprilicnejši kraji že davno svoje pošte.

Zakaj se ne meri vsem davkoplačevalcem z enako mero? — Imamo še mnogo želj, ki bi se nam lahko spolnile, ko bi se le hotlo. Tako je v narodnem oziru § 19 za vse tiste, ki ga imajo spolnovati 19. briga, in le na papirji, kjer varno stoji, mi ne vemo, da na Dunaju stoji na čelu vladi grof Taaffe in v Ljubljani g. Winkler. Za vsako reč si mora kmet iskati tolmača, če tudi ali zna on sam, ali pa eno ali drugo njegovih dec, dobro slovensko brati. Le kadar mu je treba zarad zaostalih davkov ali dolgov prodati zemljišče in njegovo imovino, takrat se mu pove slovensko (?), drugače vlada še povsod le blažena nemščina.

Pred malo dnevi sem čul preiskovalnega sodnika g. Škofica iz Rudolfovega, v kako gladko tekoči lepi slovenščini je narekoval protokol. Ne bi si li mogli drugi gospodje prisvojiti ravno te zmožnosti, in kolika neprilicnost prihaja iz te nezmožnosti, ali pa slabe volje, si „Slovenec“ že večkrat povdarjal. Koliko časa bomo trkali še zastonj?

Domače novice.

(*Glasbena Matica*) je za častnega člana izvolila g. A. Förster-ja.

(*Letošnja redna konferenca učiteljev v okraji „Ljubljanske okolice“*) ima biti v 2. dan julija meseca t. l. začeti ob 9. uri dopoldne v učilnici v št. Vidu nad Ljubljano, in sicer po tem-le dnevnem redu: 1. Otvori se konferenca in volita se zapisnikarja. 2. Kako je praktično učiti geometrično risanje? Poroča g. Kermavner. 3. Kako je praktično učiti in vaditi petja po posluhu. Poroča g. Podkrajšek. 4. Poročilo c. k. okr. šolskega nadzornika o opazkah pri nadziranju. 5. O koristi, uravnavi in snovi nadaljenega kmetijskega pouka z ozirom na kmetijske razmere tega okraja. Poročata gg. Potočnik in Govekar. 6. Kaj da naj učenec čita izven šole in kako je vravnati učilniško knjižnico, da pospešuje šolski namen. Poročata gg. Žibert in Gregorin. 7. O učenem načrtu za ponavljavne šole tega okraja. Poroča g. Borštnik. 8. O učnih knjigah za bodoče šolsko leto. Poroča g. Stojec. 9. Posebni predlogi. 10. Poročilo načelnika knjižničnemu odboru o stanju in računu okrajne knjižnice.

11. Volitve: a) knjižničnega odbora; b) stalnega odbora.

(Iz pred porotne sodbe.) 4. t. m. je bila obsojena v tajni obravnavi Jera Stansa zaradi hudodelstva detomora na 4 leta težke ječe. 5. t. m. je bil obsojen klati-vitez Šišek zaradi hudodelstva uboja. Življenje njegovo je v slabem slovesu. Pred nekaterimi meseci je dostal zadnjo kazen. O priliki ženitvanja v Domžalah se je sprl s kmetskim fantom, Matijem Juvanom, ki je vanj vrgel porcelanasto posodo za žveplenke, a Šišek ga je z litrom po glavi mahnil in vsled tega je Juvan umrl. Obsojen je bil na 3½ leta težke ječe poostrene s postom. 5. t. m. popoldne je bila sojena Marija Hinterschweiger zaradi hudodelstva goljufije. Ženska ta hodi ob bergljah, a bila je vendar že večkrat obsojena zaradi hudodelstva goljufije. Ta prekanjena ženska je spravila iz dekle Jere Sleavec po goljufiji 500 gld., 300 gld. je Sleavec sama imela, a 200 gld. je na posodo vzela. Sedaj je ogoljufani obetala, da ji bode preskrbela dobro službo, sedaj da bode njena mati 1000 gld. zavarovalnine dobila, sedaj da je s sestro vred v loteriji zadela, ki služi na Laškem, sedaj da je za bogatim stricom podedovala in druge take laži, in Jera Sleavec ji je denar dajala po 30, 40 po 50 gld. toliko da je bilo vsega skupaj 500 gld. — Hinterschweiger ostane le eno, kar je o zavarovanini nje matere govorila, drugo vse zanikuje. Sleavec ostane pri tem, kar je v preiskavi povedala in pravi, da je zatožena še l. 1872, ko je bila na 3 leta obsojena za gotovo obetala, da ji bode ves denar povrnila. Hinterschweiger je bila obsojena na 3 leta težke ječe, vsak mesec se bode postila in je dolžna Jeri Sleavec povrniti vseh 500 goldinarjev.

(Dražba za košnjo.) V četrtek 14. junija se bode po dražbi prodajala košnja trave na mestnih travnikih pod Gradom (Tivoli). Dražba se začne ob 9 dopoldne v Latermanovem drevoredu poleg vojaškega magacina.

(Oklic.) O priliki osrečujoče navzočnosti Njeg. Veličanstva presvitlega našega vladarja v Ljubljani bode za slavnostnih dni prihodnjega meseca izredno veliko tujcev od vseh strani privrelo v naše mesto. Mej drugimi se pričakujejo občinski zastopniki z vse dežele, dalje meščanske garde Dolenjske, pa mnogobrojne deputacije gasilskih, pevskih in drugih društev itd.

Ker v tukajšnjih hotelih in gostilnah se vé da ni dovolj prostora, treba na drug način poskrbeti primernih stanovanjisk slavnostnim gostom.

V to svrhu je mestni odbor ljubljanski postavil navlaš komité za stanovanja, kateri zdaj tukajšnje hišne gospodarije in stanovnike sploh zaupno pozivlje, naj tisti, kdor je pripravljen tujce sprejeti v stanovanje, blagovoli čim prej oglasiti pri magistratnem ekspeditu (na Mestnem trgu, 1, II. nadstropje), kakšni prostori so podpisnemu komitéju za navedeni namen na razpolaganje in pod kakšnimi pogoji.

Obiskovalci slavnosti, kateri po posredovanji komitéja želé zvedeti za primerno stanovanje, naj naročila o tej zadevi blagovolijo pošiljati tudi magistratnem ekspeditu.

Mestni komité za stanovanja.

Tudi v torek bo „Slovenec“ pozneje izšel. Prosimo nagle telegrafične poročila.

Razne reči.

— Iz Cerkelj na Gorenjskem se nam piše: Dne 4. junija obiskal je naše kraje blagorodni deželni glavar gosp. grof Thurn, da bi se osebno prepričal, katera pot bi bila za vožnjo presvitlega cesarja o času popotovanja iz Kamnika v Kranj bolj primerna ali čez Šent-Jur ali cesta čez Cerklje, Visoko v Kranj. Kakor je videti, so se merodajni krogi za poslednjo četo izrekli, ker dne 6. junija je od c. kr. okrajnega glavarstva Kranjskega z odlokom št. 4800 Cerkljanskemu županskemu vradu došlo naznanilo, da se bodo presvitli cesar 16. julija vozili čez Cerklje, Visoko itd. v Kranj in prošnja, vse potrebno, posebno pa kar cesto zadeva, nemudoma vkreniti. Slava!

— † Č. g. Antón Sevšek v Velicem Gabru v pokoju bivajoči duhovnik je 7. t. m. opoldne umrl, 88 let star. R. I. P.

— Iz Celja. Vožnji red na južni železnici se je s 1. junijem nekoliko zopet spremenil. Važno je pa to, da se je vpeljal med Mariborom in Celjem nov sekundaren vlak, kakoršen že delj časa vozi med Celjem in Ljubljano. Iz Maribora odide zvečer ob 6.45 ter pride v Celje zvečer 9.18. Iz Celja pa odide jutraj ob 6.5 ter pride v Maribor ob 8.40 jutraj.

Poročila o izidu volitev kmetskih občin.

Ljubljana. Izvoljena sta gg.: dr. K. vit. Bleiweis - Trsteniški s 88 glasovi in Luka Robič z 69 glasovi. — G. dr. Tavčar je dobil 21 glasov.

Telegrami „Slovenca“.

Kamnik. Izvoljen je bil g. J. Kersnik z 42 glasovi. — G. Križnar je dobil 36 glasov.

Kranj. Izvoljena sta bila gg.: Karol Klun in Blaž Mohar enoglasno z 81 glasovi.

Radovljica. Izvoljen g. dr. Josip Poklukar enoglasno s 47 glasovi.

Postojna. Izvoljena sta bila gg.: dr. Valentin Zarnik s 60 glasovi in dr. Jos. Vošnjak s 74 glasovi. — Dobili so še glasove: Dekleva 23, Mulej 22, Premel 22, Jeršan 2, Špilar 1.

Vipava. Izvoljen g. Matej Lavrenčič enoglasno.

Novomesto. Izvoljen g. Viljem Pfeifer s 94 glasovi.

Trebnje. Izvoljeni so bili gg.: Luka Svetec s 143 glasovi, dr. Jurij Šterbenec s 136 glasovi in dr. Frane Papež s 114 glasovi. — G. Koračin je dobil samo 44 glasov.

Kočevje. Izvoljena sta bila gg.: Primož Pakiž s 60 glasovi in Rudež s 53 glasovi.

Črnomelj. Izvoljen g. sodnik Dev s protestom 23 glasov.

Dunaj, 9. junija. Cesarski patent sklicuje deželni zbor Kranjski na dan 25. junija.

Eksekutivne dražbe.

11. junija. 1. e. džb. pos. Janez Hočever iz Spod. Bernika, 4385 gold. Kranj. — 3. e. džb. pos. travnika Valentin Sajevec iz Ježice, Rktf. Nr. 161½. Ljubljana. — 1. e. džb. Štefan Francelj iz Kota pri Novi Štifti, 1350 gold. Ribnica. — 1. e. džb. pos. Janez Ile iz Zle-bica, 471 gold. Ribnica.

12. junija. 3. e. džb. pos. Luka Urh iz Grahova, Logatec.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 9 gl. 30 kr., — domača 8 gld. 8 kr. — Rž 5 gl. 61 kr. — Ječmen 4 gl. 95 kr. — Ajda 5 gl. 77 kr. — Proso 5 gl. 60 kr. — Turšica 5 gld. 77 kr. — Oves 3 gl. 13 kr.

Zahvala.

Komaj se je razvedelo po bližnjih krajih o silni nesreči, ki je zadela vsled groznega požara vas Trboje v županiji Smlednik, jele so se gibati dobrotne roke v pomoč našim pogorelcem. „Kdor hitro pomaga, dvakrat pomaga“. V svesti si istinitosti tega pregovora, šteje si podpisano občinsko starastvo v prijetno dolžnost javno zahvaliti se nekaterim blagim dobrotnikom za naglo in velikodušno podporo. Osobito moramo se spominjati o tej priložnosti s hvaležnostjo blagorodnih gospodov: C. k. okrajnega glavarja, C. Merk-a, komisarja barona Nirbach-a, Petra Majdič-a, trgovca in Ignacija Fok-a svečarja v Kranji za zdatno podporo bodisi v denarji bodisi v živežu in blagu v prid našim pogorelcem. V imenu obdarjenih kličemo: Bog povrni stotero!

Ob enem ulagamo iskreno prošnjo do vseh blagih sre, da nam blagovolijo pristopiti na pomoč, kajti živa je potreba v resnici. Vsak in najmanjši dar sprejemamo hvaležno; vsem dobrotnikom že sedaj: srčna zahvala!

Smlednik 4. junija 1883.

Anton Burger,
župan.

Henrik Baron Lazarini, Jožef Keršič,
občinska svetovalec.

P. n. visoko častitemu tukajšnjemu in vnašnjemu občinstvu naznanjam, da sem lastno

bukvoveznico

odprl. — Velikoletna izkušnja daje mi pogum, da bom kolikor moč častitemu občinstvu v vsakem oziru, kar se tiče trdnosti in elegantnosti mogel postreči.

Sprejemam navadna in naj elegantnejša dela po nizki ceni.

Prosim mnogobrojnega naročila od p. n. občinstva.

Z odličnim spoštovanjem

Janez Bonač,
bukvovez.

(1) Poljanska cesta šte. 10.

Naznanilo in priporočilo.

Ponižno podpisani naznanja, da je začetkom majnika meseca prevzel in dobro vredil

čitalnično gostilnico

ktero najtopleje priporoča tukajšnjemu in vnanjemu p. n. občinstvu z zagotovilom, da si bo po vseh močeh prizadeval častitim svojim gostom postreči z okusnimi jedili, raznimi namiznimi, bizelskimi in črnimi vini — tudi v butelijah — ter najboljšim Kozlerjevim carskim pivom, vse to ob nagli in skrbni postrežbi in po nizkih cenah.

Opoldanska hrana se daje tudi po mesečnem naročilu v gostilnici in čez ulice na dom.

Častiti dohovščini se še posebno priporoča s postnimi jedili ob petkih in drugih postnih dnevih.

Vrt, hladen in senčen, je tudi že odprt, ravno tako za zabavo častitih gostov pokrito kegljišče, čisto popravljeno in na novo vredjeno.

Posebno se priporoča tudi slavnim narodnim društvom za shode in večerne zabave.

Nadjajoč se prav obilnega obiskovanja in zagotavljač najboljšo postrežbo se prav uljudno priporoča

Ignacij Korošec,

gostilničar čitalnične restavracije
v Ljubljani.

(3)